

WERELD VLUCHTELINGEN ZONDAG

Liturgie & Orde van Dienst

Inhoud

Opening Suggesties	3
Welkom	3
Gebed	3
Gezamenlijke Lezing	3
Suggesties voor liederen en gezangen	4
Eigentijdse muziek	4
Gezangen	4
Gebeden	5
Gebedssuggestie 1 - Een Gebed voor Wereld Vluchtelingen Zondag 2017	5
Gebedssuggestie 2 - Een algemeen gebed voor Wereld Vluchtelingen Zondag	6
Gebedssuggestie 3 - Gebed voor vluchtelingen en ontheemden	6
Gebedssuggestie 4 - Gebed van Franciscus van Assisi	7
Vluchtelingenverhalen	8
Schriftlezing	9
Suggestie voor schriftlezing 1: Johannes 4:3-26	9
Suggestie voor schriftlezing 2: Psalm 142	10
Suggestie voor schriftlezing 3: Jesaja 56:1-8	11
Preekschets - Een Zwerver en Vluchteling op Aarde	12
Introductie	12
Tekst	13
Lijnen door de Schrift	14
Lijnen naar het heden	14
Preekschets	15
Collecte	18
Suggesties	18
Gebed na de offerande	18
Afsluiting	18
Liederen	19
Zegen	19
Organisaties die bijdroegen aan de totstandkoming van dit pakket	20

Suggesties voor de opening

Welkom

Een warm welkom aan iedereen die vandaag deze dienst met ons viert. We komen vandaag samen om God te eren. De God van Abraham en Sara, Hagar en Ismaël, Mozes en zijn Ethiopische vrouw. De God van alle naties, rassen en volken. We brengen hulde en eer aan onze Heer Jezus Christus die als klein kind toevlucht zocht in een ander land, vluchtend voor het bloedbad wat koning Herodes aanrichtte. Hoewel hij later alsnog aan het kruis stierf, geloven wij dat hij leeft en vandaag bij ons is.

Vandaag denken we aan vluchtelingen wereldwijd, die op de vlucht zijn voor oorlog, geweld en vervolging. Geïnspireerd door hoop en vol van liefde, brengen we hen in gebed bij God. Moge deze dienst ons helpen om mededogen te hebben voor degenen die God op onze weg brengt en mag alles wat we doen zijn tot eer en verheelijking van Gods naam.

Gebed

Genadige God, we komen samen en weten dat u bij ons bent. We komen tot u als een gemeenschap van gelovigen en aanbidden u. Vandaag komen we bij u, denkend aan allen die u op onze weg bracht, terwijl zij hun huizen, familie en geliefden achter lieten. Help ons om te leven uit uw hoop en verzekerd te zijn van uw liefde die ons samen bindt. Amen.

Gezamenlijke Lezing

Leider: Laten wij samen komen en de God aanbidden die als een vreemdeling bij ons woonde.

Gemeente: Wij aanbidden de God die één van ons werd.

Leider: Onze God is een God van liefde.

Gemeente: Wij danken God dat Hij zijn Zoon zond.

Leider: Als God zoveel van ons houdt, moeten wij ook van elkaar houden.

Gemeente: Bij het betonen van gastvrijheid aan vreemdelingen ontvangen wij engelen, en verwelkomen wij Jezus zelf.

Suggesties voor liederen en gezangen

Eigentijdse muziek

Vluchtkerk - Schrijvers voor Gerechtigheid (www.youtube.com/watch?v=XUsh2RNDf3k)

Heer Uw Licht t en Uw Liefde Schijnen - Opwekking 334
(www.youtube.com/watch?v=h7cpemkb-SU)

Tijd van Elia - Opwekking 570 (www.youtube.com/watch?v=iQbFvDj8438)

For the Refugee - Rick Brown (www.youtube.com/watch?v=dRV1XkV6Rv4)

Fill Us Up and Send Us Out - Matt Redman (www.youtube.com/watch?v=vtGNYQdCnPE)

Come Lord Jesus - Noel Richards (www.youtube.com/watch?v=LV1MvnDfEaY)

God of Justice - Tim Hughes (www.youtube.com/watch?v=1TCh31xg4vA)

Hope of the Nations - Brian Doerkson (www.youtube.com/watch?v=kWXYjzhjsJU)

I Surrender All - Israel Houghton (www.youtube.com/watch?v=KRZDHmlmKCU)

Lifesong - Casting Crowns (www.youtube.com/watch?v=Gnf1xczuOrA&list=RDGnf1xczuOrA)

Life of Praise - Mark Hall (www.youtube.com/watch?v=cUSDyTrQnyk)

Our God Reigns - Leonard Smith (www.youtube.com/watch?v=yxPzVTnV3us)

Shout to the North and the South - Robin Mark

You Never Let Go - Matt Redman (www.youtube.com/watch?v=NM14VZVu0og)

Gezangen

Een Vaste Burcht - Maarten Luther

Genade Groot - John Wesley

Wees Gij Mijn Uitzicht / Be Thou My Vision - Dallian Forgaill

Be Still My Soul - John Sibelius

Gebeden

Laten we samen met alle kerken die wereldwijd stilstaan bij Wereld Vluchtelingen Zondag bidden voor de meer dan 65,3 miljoen mensen die vandaag de dag ontheemd zijn.¹ Als kerk zou je er voor kunnen kiezen om in het kerkgebouw een tent op te zetten als een zichtbaar teken van de mannen, vrouwen, kinderen en baby's die ontheemd zijn en op zoek zijn naar een toevlucht. De tent staat ook symbool voor een plek waar mensen samen kunnen bidden.

De Bijbel leert ons dat gebed de meest transformerende kracht is in het leven van individuen, kerken en naties.² Op dit moment wordt de wereld geconfronteerd met migratie op ongekende schaal met oorzaken als klimaatverandering, oorlog, geweld, vervolging en honger. Als er ooit een tijd was om te bidden, dan is het nu! Laten we vasthouden aan de waarheid dat gebed een krachtig wapen is en dat God bereid is onze gebeden te verhoren. De apostel Jakobus zegt dat het gebed van een rechtvaardige krachtig is en resultaat heeft (Jakobus 5:16).

Voor meer creatieve gebedsvormen en ideeën, zie het Engelstalige document: *7 Days of Prayer for Refugees and Displaced People*.

Gebedssuggestie 1 - Een Gebed voor Wereld Vluchtelingen Zondag 2017

God, wij brengen bij U alle mannen, vrouwen en kinderen die gevlucht zijn voor oorlog, geweld en vervolging. Brengt U hen troost en help hen om een veilige haven te vinden. Abba Vader, mag U hun toevlucht zijn. Dank U Heer dat uw Woord zegt: *'God is voor ons een veilige schuilplaats, een betrouwbare hulp in nood'* (Psalm 46:2).

Heer Jezus onze genezer, wij bidden dat U genezing brengt voor de trauma's en zorgen waarin vluchtelingen lijden. Dank U Heer Jezus, dat Uw Woord zegt: *'Zijn striemen brachten ons genezing'* (Jesaja 56:5).

Abba Vader, wij brengen de vluchtelingenkinderen bij U, die van hun ouders gescheiden raakten. Vader, zorg voor hen en bescherm hen voor elke vorm van misbruik. Help de kinderen om snel herenigd te worden met hun ouders en families. Heer Jezus, genees Uw kinderen en zorg voor hen. Laat hen Uw vrede en eeuwige liefde kennen. Dank U God, dat uw Woord zegt: *'Hij zal bevrijden wie arm is en om hulp roept, wie zwak is en geen helper heeft. Hij ontfermt zich over weerlozen en armen, wie arm is, redt Hij het leven'* (Psalm 72:12-13)

Almachtige God, wij vragen U om een einde te maken aan oorlogen, armoede en martelingen die ertoe leidt dat mensen hun huizen verlaten, op de vlucht slaan en ontheemd raken. (Psalm 46: 10), zodat kinderen en gezinnen opnieuw kunnen genieten van veiligheid en het leven in al zijn volheid.

¹ UNHCR, Global Trends Forced Displacement in 2015 (20 June 2016) p.2.

² Greig, Pete, Dirty Glory (Hodder and Stoughton, London, 2016) p. 8.

Heer Jezus, we vragen U om ons allen medelijden te geven en dat u ons laat zien hoe we persoonlijk en gezamenlijk kunnen reageren op de behoeften van vluchtelingen in onze lokale gemeenschappen, onze landen en in de hele wereld.

Heer God, wij brengen de lokale overheden, nationale leiders, ambtenaren van de Europese instellingen en de Verenigde Naties bij u in gebed, zodat U hen uw inzicht en wijsheid kan geven om een effectief antwoord te geven op de vluchtelingencrisis en om de onderliggende oorzaken van conflicten op te lossen en vrede te bouwen.

Wij bidden in de naam van de Vredenvorst, Jezus Christus, onze Heer.
Amen.

Gebedssuggestie 2 - Een algemeen gebed voor Wereld Vluchtelingen Zondag

Vader in de Hemel,

Weest U alstublieft dicht bij degenen die vandaag door geweld ontheemd raken.
Sommigen kennen U. Anderen niet. U houdt van hen allemaal.
Mogen zij allemaal uw aanwezigheid, bescherming en zorg kennen.
U bent ze niet vergeten. U kent hun namen. U kent hun verhalen.
U kent hun reis. Leid hen op hun tocht.
U bent niet ver van hen. U kent hun verlies en lijden.
U leed ook. Genees en troost hen.
U bent niet tegen hen. U zorg zorgvuldig voor elke man, vrouw en kind.
Vernieuw hun geloof, hoop en kracht.
Ze hebben hun plaats in de wereld verloren. Wees hun toevluchtsoord.
Leid ze genadig naar een veilige plaats waar ze zich kunnen vestigen en hun leven herbouwen.
Wij bidden voor vrede, rechtvaardigheid en verzoening in hun landen van herkomst.

Wij bidden in de naam van Jezus, die ooit een vluchteling was.
Amen.

Gebedssuggestie 3 - Gebed voor vluchtelingen en ontheemden

Vader in de hemel,

Wij bidden voor degenen die hun landen zijn ontvlucht wegens oorlog, geweld en vervolging. We bidden dat Uw troost en kracht bij hen zal zijn, als ze hun familie en vrienden, werk en huizen verlieten, niet wetend of ze hen ooit weer zullen zien. Wij vragen U Heer dat U voor hen zal zorgen en ervoor zal zorgen dat in hun behoeften zal worden voorzien. We bidden ook dat zij Uw liefde, vergeving en genade leren kennen.

Wij bidden vooral voor degenen die ons persoonlijk bekend zijn, wiens namen we nu willen uitspreken...(Noem de namen van personen of groepen.)

Wij bidden voor bedieningen onder vluchtelingen wereldwijd en in ons eigen land. Moge U het gelovige werk dat deze mensen doen zegenen en mogen zij een instrument zijn in Uw handen.

We bidden voor onszelf en vragen om moed om Uw liefde met anderen te delen, mededogen te tonen waar nodig, en mensen in onze huizen te verwelkomen.

In de kostbare naam van Jezus bidden wij.

Amen

Gebedssuggestie 4 - Gebed van Franciscus van Assisi

Heer, maak mij een instrument van Uw vrede.
Waar haat het hart verscheurt,
laat mij liefde brengen.
Waar wordt beschuldigd,
laat mij vergeving schenken.
Waar verdeeldheid mensen van elkaar vervreemdt,
laat mij eenheid stichten.
Waar twijfel knaagt,
laat me geloof brengen.
Waar dwaling heerst,
laat me waarheid uitdragen.
Waar wanhoop tot vertwijfeling voert,
laat hoop doen herleven.
Waar droefenis neerslachtig maakt,
laat me vreugde brengen.
Waar duisternis het zicht beneemt,
laat me licht ontsteken.

Maak dat wij niet zozeer zoeken
om getroost te worden,
als wel om te troosten.
Om begrepen te worden
als wel om te begrijpen.
Om bemind te worden
als wel om te beminnen.

Want wij ontvangen door te geven.
Wij vinden door onszelf te verliezen.
Wij krijgen vergeving door vergeving te schenken
en wij worden tot eeuwig leven geboren
door te sterven.
Amen.

Vluchtelingenverhalen

Gebruik dit moment om naar het verhaal van een vluchteling te luisteren. Hieronder volgen enkele suggesties.

- Boek een spreker van een lokale organisatie of bediening die met vluchtelingen werken.
- Nodig een vluchteling uit die bereid is zijn eigen ervaringen met de kerkgemeenschap te delen. U kunt hen helpen hun verhaal op te stellen en hen wat instructies geven over spreken in het openbaar.
- Lees getuigenissen. Druk een verhaal af, of maak gebruik van een digitale variant. Op www.gave.nl vind u vele indrukwekkende verhalen.
- Kijk de video 'Zien, Zitten, Zwoegen'
www.youtube.com/watch?v=W8UGUagKXys&feature=youtu.be&list=PLQOb1jINkMZ3rAkTAEM1fx02v-Dz4j9ts

Voor Engelstalige verhalen kun u kijken in het Engelse kerkenpakket of gebruik maken van de volgende links:

- The beginning of a Refugee Story from WEA in English

(<http://www.worldevangelicals.org/refugees/beginningofrefugeestory.htm>)

- Zinash 's testimony, interviewed by Evangelical Focus (in English):

http://evangelicalfocus.com/lifetech/1375/Show_your_love_for_refugees_but_respect_their_privacy

- The Refugee Campaign blog is full of individual stories of refugees made by the photographer, Talitha Brauer (in English): <https://medium.com/the-refugee-campaign>

Schriftlezing

Suggestie voor schriftlezing 1: Johannes 4:3-26

Lees de passage als een dialoog met twee verschillende lezers. Begin met een verteller die vers 3-6 leest.

Verteller (3-6)

Jezus verliet hij Judea en ging weer naar Galilea. Daarvoor moest hij door Samaria heen. Zo kwam hij bij de Samaritaanse stad Sichar, dicht bij het stuk grond dat Jakob aan zijn zoon Jozef gegeven had, 6waar de Jakobsbron is. Jezus was vermoeid van de reis en ging bij de bron zitten; het was rond het middaguur.

Lezer 1 (7-8)

Toen kwam er een Samaritaanse vrouw water putten. Jezus zei tegen haar: 'Geef mij wat te drinken.' Zijn leerlingen waren namelijk naar de stad gegaan om eten te kopen.

Lezer 2 (9)

De vrouw antwoordde: 'Hoe kunt u, als Jood, mij om drinken vragen? Ik ben immers een Samaritaanse!' Joden gaan namelijk niet met Samaritanen om.

Lezer 1 (10)

Jezus zei tegen haar: 'Als u wist wat God wil geven, en wie het is die u om water vraagt, zou u hém erom vragen en dan zou hij u levend water geven.'

Lezer 2 (11-12)

'Maar heer', zei de vrouw, 'u hebt geen emmer, en de put is diep - waar wilt u dan levend water vandaan halen? U kunt toch niet meer dan Jakob, onze voorvader? Hij heeft ons die put gegeven en er zelf nog uit gedronken, en ook zijn zonen en zijn vee.'

Lezer 1 (13-14)

'Iedereen die dit water drinkt zal weer dorst krijgen,' zei Jezus, 'maar wie het water drinkt dat ik hem geef, zal nooit meer dorst krijgen. Het water dat ik geef, zal in hem een bron worden waaruit water opwelt dat eeuwig leven geeft.'

Lezer 2 (15)

'Geef mij dat water, heer,' zei de vrouw, 'dan zal ik geen dorst meer hebben en hoef ik ook niet meer hierheen te komen om water te putten.'

Lezer 1 (16)

Toen zei Jezus tegen haar: 'Ga uw man eens roepen en kom dan weer terug.'

Lezer 2 (17a)

'Ik heb geen man,' zei de vrouw.

Lezer 1 (17b-18)

'U hebt gelijk als u zegt dat u geen man hebt,' zei Jezus, 'u hebt vijf mannen gehad, en degene die u nu hebt is uw man niet. Wat u zegt is waar.'

Lezer 2 (19-20)

Daarop zei de vrouw: 'Nu begrijp ik, heer, dat u een profeet bent! Onze voorouders vereerden God op deze berg, en bij u zegt men dat in Jeruzalem de plek is waar God vereerd moet worden.'

Lezer 1 (21-24)

‘Geloof me,’ zei Jezus, ‘er komt een tijd dat jullie noch op deze berg, noch in Jeruzalem de Vader zullen aanbidden. Jullie weten niet wat je vereert, maar wij weten dat wel; de redding komt immers van de Joden. Maar er komt een tijd, en die tijd is nu gekomen, dat wie de Vader echt aanbidt, hem aanbidt in geest en in waarheid. De Vader zoekt mensen die hem zo aanbidden, want God is Geest, dus wie hem aanbidt, moet dat doen in geest en in waarheid.’

Lezer 2 (25)

De vrouw zei: ‘Ik weet wel dat de Messias zal komen’ (dat betekent ‘gezalfde’), ‘wanneer hij komt zal hij ons alles vertellen.’

Lezer 1 (26)

Jezus zei tegen haar: ‘Dat ben ik, degene die met u spreekt.’

Suggestie voor schriftlezing 2: Psalm 142

1 Een kunstig lied van David, een gebed toen hij in de spelonk was.

2 Luid roep ik tot de HEER,
luid smee ik de HEER om hulp,
3 bij hem stort ik mijn hart uit,
bij hem klaag ik mijn nood.

4 Ik ben ten einde raad,
u kent de weg die ik moet volgen,
u weet dat op mijn pad
een strik verborgen ligt.

5 Ik kijk terzijde en zie
niemand die om mij geeft,
nergens een toevlucht voor mij,
niemand die hecht aan mijn leven.

6 Ik roep tot u, HEER:
‘U bent mijn schuilplaats,
al wat ik heb in het land van de levenden.’

7 Hoor mijn noodkreet,
ik ben uitgeput en moe,
verlos mij van mijn vervolgers,
zij zijn sterker dan ik.

8 Leid mij uit de beklemming,
dat ik uw naam mag loven
in de kring van de rechtvaardigen:
u hebt naar mij omgezien.

Suggestie voor schriftlezing 3: Jesaja 56:1-8

1 Dit zegt de HEER:

Handel rechtvaardig, handhaaf het recht;
de redding die ik breng is nabij,
en weldra openbaar ik mijn gerechtigheid.

2 Gelukkig de mens die zo handelt,
het mensenkind dat hieraan vasthoudt;
hij neemt de sabbat in acht en ontwijdt hem niet,
hij weerhoudt zijn hand van het kwaad.

3 De vreemdeling die zich met de HEER heeft verbonden,
laat hij niet zeggen:

‘De HEER zondert mij zeker af van zijn volk.’

En laat de eunuch niet zeggen:

‘Ik ben maar een dorre boom.’

4 Want dit zegt de HEER:

De eunuch die mijn sabbat in acht neemt,
die keuzes maakt naar mijn wil,
die vasthoudt aan mijn verbond,
5 hem geef ik iets beters dan zonen en dochters:
een gedenkteken en een naam in mijn tempel
en binnen de muren van mijn stad.

Ik geef hem een eeuwige naam,
een naam die onvergankelijk is.

6 En de vreemdeling die zich met de HEER heeft verbonden
om hem te dienen en zijn naam lief te hebben,
om dienaar van de HEER te zijn

- ieder die de sabbat in acht neemt en niet ontwijdt,
ieder die vasthoudt aan mijn verbond -,

7 hem breng ik naar mijn heilige berg,
hem schenk ik vreugde in mijn huis van gebed;
zijn offers zijn welkom op mijn altaar.

Mijn tempel zal heten ‘Huis van gebed voor alle volken’.

8 Zo spreekt God, de HEER,

die bijeenbrengt wie uit Israël verdreven waren:

Ik breng er nog meer bijeen dan al bijeengebracht zijn.

Preekschets - Een Zwerver en Vluchteling op Aarde

Geschreven voor dr. Marnix Visscher

Genesis 4: 11,12

En nu, vervloekt zijt gij, ver van de bodem, die zijn mond heeft opengesperd om het bloed van uw broeder van uw hand te ontvangen.

Wanneer gij de aardbodem bewerken zult, zal hij u zijn volle opbrengst niet meer geven; een zwerver en een vluchteling zult gij op de aarde zijn.

(NBG '51)

En nu zijt gij vervloekt; van den aardbodem, die zijn mond heeft opengedaan, om uws broeders bloed van uw hand te ontvangen.

Als gij den aardbodem bouwen zult, hij zal u zijn vermogen niet meer geven; gij zult zwervende en dolende zijn op aarde.

(SV, Jongbloed)

Daarom: vervloekt ben jij! Ga weg van deze plek, waar de aarde haar mond heeft opengesperd om het bloed van je broer te ontvangen, het bloed dat jij vergoten hebt. Ook al bewerk je het land, het zal je niets meer opbrengen. Dolend en dwalend zul je over de aarde gaan.'

(NBV)

Introductie

Al in het begin van de Bijbel dringt het vluchtelingenvraagstuk zich op. Direct na de zondeval worden Adam en Eva uit het paradijs verbannen. Daarna lezen we in Genesis 4 over Kaïn die op de vlucht moest vanwege de moord op Abel. Hij wordt vervloekt en een "zwerver en vluchteling op aarde".

Hieronder treft u allereerst een beknopte bespreking van kernpunten van Genesis 4: 11-17, met concentratie op vers 11 en 12. Vervolgens worden de lijnen in de Bijbel doorgetrokken om zicht te krijgen op de betekenis van Jezus' verlossingswerk voor de situatie van ons en van de vluchtelingen in onze wereld. Van daaruit werken we enkele gedachten uit over onze roeping voor de vluchtelingen in ons midden.

De lijnen die nu geschetst zijn, worden verwerkt in de preekschets.

Tekst

Vers 11: “vervloekt zijt gij”

Het is hetzelfde woordgebruik als in Genesis 3:17. Er is wel een verschil: In Genesis 3:17 gaat het over de aardbodem die vervloekt is, in Gen. 4: 11 is een mens (Kaïn) vervloekt.

Vers 12: de aardbodem zal de volle opbrengst niet meer geven

De uitwerking van de vloek ligt in het verlengde van Genesis 3:17: de aardbodem geeft minder (NBG '51) of geen opbrengst meer (SV, NBV). Letterlijk staat er: zal de aarde je niet meer zijn kracht/vermogen geven.

De vloek die Kaïn ten deel viel lag dus in het verlengde van de vloek die over de hele schepping was gekomen. Of wij wel of geen moord hebben gepleegd maakt voor God geen principieel verschil. Wij allen hebben gezondigd en derven de heerlijkheid Gods. (Rom. 3: 23)

Vers 12: “zwerver en vluchteling”

Voor Kaïn houdt de vloek ook in, dat hij geen rustplaats meer heeft op aarde.

Het Hebreeuwse woord voor zwerver (*nā'*) wordt vaak gebruikt voor zwalken en ontsnappen aan doodsgevaar. Het wordt ook gebruikt voor het wegluchten voor Gods oordelen en het vluchten van voor Gods Aangezicht. Kaïn zegt zelf ook, dat hij voor Gods aangezicht verborgen zal zijn. (vers 14)

Het woord voor vluchteling (*nād*) duidt op doelloosheid als gevolg van dreiging of van innerlijke onrust.

Vers 15: het teken

We weten niet wat voor teken het was. Waar het om gaat is, dat God zich Zelf borg stelt voor Kaïn. Hij heeft het teken gesteld en neemt daarmee de verantwoordelijkheid voor Kaïns bescherming op zich.

Vers 17: de stad

Bij stad moeten we niet denken aan een grote plaats met veel inwoners, gezien het geringe aantal mensen dat in die tijd op aarde geleefd zal hebben. We kunnen wel denken aan een wezenskenmerk van een stad in de oudheid en tot in de late middeleeuwen: een versterkte plaats waar het veilig wonen is.

Lijnen door de Schrift

Het volk Israël heeft zelf als vreemdeling geleefd in Egypte. Ook hierin zien we de doorwerking van de vloek die sinds de zondeval over de schepping ligt. Het was enerzijds Gods plan dat zijn volk een tijd lang in Egypte zou verblijven. Anderzijds speelde de zonde er ook in mee: Jacob trok zijn lievelingskind Jozef voor, Jozef was verwaand en de afgunst van zijn broers bracht hem uiteindelijk als slaaf in Egypte. Maar uiteindelijk was het de hongersnood die de broers van Jozef en uiteindelijk Jacob zelf naar Egypte bracht. Hongersnood en allerlei andere natuurrampen zijn allemaal uiting van de vloek die over de schepping ligt. Maar God gebruikt dit ook weer op onbedachte en wonderlijke wijze om Zijn heilsplan uit te voeren.

Na de uittocht geeft God het volk Zijn inzettingen en geboden. Daarin wordt ook herinnerd aan het verleden, dat Israël zelf vreemdeling in Egypte is geweest. Voor Israël moet dat een reden zijn, om de vreemdeling in hun midden goed te behandelen, als iemand die zelf in Israël geboren is. Zie bv. Leviticus. 19: 9,10, 33, 34.

Ook **Jezus** was een “zwerver en vluchteling op aarde”. In zijn heel prille leven als mens was hij al op de vlucht naar Egypte. Later zei Hij van Zichzelf: “De vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft geen plaats om het hoofd neer te leggen.” (Matt. 8:20) Daarbij ontmoette Hij ook veel vijandschap, precies zoals Kaïn voor zichzelf al vreesde.

Het is dan van betekenis, dat God Kaïn tegen mogelijke vijandschap beschermt. Jezus daarentegen is helemaal aan de vijandschap ten onder gegaan. Paulus schrijft daarover in Galaten 3: 13: “Christus heeft ons vrijgekocht van de vloek der wet door voor ons een vloek te worden, want er staat geschreven: Vervloekt is een ieder, die aan het hout hangt.” In de Griekse tekst worden hier dezelfde woorden gebruikt als in de Griekse vertaling (de Septuagint) van Genesis 3:17 en 4:11 (*kataras* en *epikataras*)

Lijnen naar het heden

Het vluchtelingenprobleem van vandaag de dag heeft ook alles te maken met de vloek die door de zondeval over de schepping is gekomen. Menigeen is op de vlucht voor hongersnood, natuurrampen, oorlog en vervolging. Sommigen zijn, net als Kaïn, op de vlucht vanwege grote persoonlijke zonde. Maar als zelfs Kaïn als moordenaar nog bescherming bij God geniet en God blijkbaar toelaat dat hij nog ergens weer een vaste woonplaats vindt, dan zal onze zorg voor de vluchteling zeker niet minder mogen zijn. We moeten daarbij ook bedenken, dat ook wij in het Westen te maken hebben met de gevolgen van de zondeval. Ook ziektes, ongevallen, Mexicaanse griep, crisis in de landbouw (Q-koorts), de milieuproblematiek, onveiligheid op straat en de economische crisis zijn allemaal uitingen van de vloek die over de schepping is gekomen. Bovenal zijn wij allemaal van nature vluchteling: op de vlucht voor God. Maar als wij als verloren zonen bij Christus thuis mochten komen, vraagt God van ons om de vreemdeling als één van ons te beschouwen, want wij zijn zelf ook vluchteling geweest. (Leviticus 19)

Preekschets

Inleiding

U kunt aanknopen bij de situatie van vluchtelingen en aan de hand daarvan de situatie van Kaïn introduceren en tenslotte ook de situatie van de toehoorders die in de dienst aanwezig zijn:

Aan een asielzoeker kun je vragen, of hij al status heeft. 'Status' betekent, dat je in Nederland mag blijven; geen status betekent, dat je terug moet en misschien weer opnieuw op de vlucht bent.

Vluchtelingen zijn er altijd geweest sinds de zondeval, toen Adam en Eva verdreven werden. Daarna lezen we in de Bijbel over Kaïn voor wie er geen status meer was. Toch geeft God ook Kaïn nog bescherming. Kaïn vestigde zich zelfs weer ergens en bouwde ook nog een stad. Kaïn mocht weer bouwen aan een nieuwe toekomst.

In deze geschiedenis kunnen wij als Nederlanders iets van onze 'status' herkennen. Wij hebben onze steden en onze zekerheden, maar misschien zijn wij ook wel op de vlucht. We herkennen allemaal wel vormen van vluchtgedrag in het dagelijks leven.

U kunt hier voorbeelden van vluchtgedrag geven. In het persoonlijke leven moet je bijvoorbeeld een ruzie uitpraten, maar je stelt het uit. In het maatschappelijke leven praten we over van alles, bijvoorbeeld de klimaatverandering, maar we veranderen onze levensstijl niet.

En hoe zit het in onze relatie met God? Kaïn kon zich uiteindelijk weer ergens vestigen, maar het is de vraag of hij daarmee ook weer dichterbij God kwam. Het is vaak als in de gelijkenis van de Koninklijke bruiloft (Matt. 22:1-14): God speelt misschien wel een rol in ons leven, maar wij maken alleen tijd voor Hem als het ons schikt en misschien schikt het wel nooit. Hij stelt ons veel te lastige vragen.

Voorbeeld van zo'n lastige vraag: waar is je broer Abel? Maar ook: waar is dat gemeentelid dat je al een tijd niet meer in de kerk/samenkomst hebt gezien? En ook: wat doe je voor die vluchteling die al een tijd lang stik eenzaam op zijn kamertje op het asielzoekerscentrum zit?

Uitdaging

Het gaat er nu om te zien, dat wij ten diepste niet anders zijn dan de vluchteling. Zelfs Jezus schaarde zich onder hen!

Wij hebben ons 'huisje, boompje, beestje, maar zijn misschien wel op de vlucht voor God. We doppen liever onze eigen boontjes, want vertrouwen op God ligt ons van nature niet.

Maar nu de uitdaging: Verplaats je eens in de positie van de vluchteling. Iemand die misschien menselijkerwijs ook alles voor elkaar had (opleiding, gezin, werk, maatschappelijke status), maar alles moest achtergelaten om het vege lijf te redden. Wat is nu eigenlijk waardevol in het leven?

Hier kunt u dingen noemen die wij in het Westen vaak waardevol vinden; waar wij veel tijd en geld aan spenderen. Stel dan de vraag: wat is je leven nog waard als dat allemaal wegvalt? Heeft je leven dan nog inhoud? Wat voor inhoud zou het leven van de vluchteling kunnen hebben?

Denk ook aan Jezus en zijn volgelingen. Zij kenden de status van vluchteling. Jezus was als klein kind op de vlucht naar Egypte (Matt. 2). Op later leeftijd had Hij geen plek op aarde om rustig te kunnen liggen (Matt. 8:20). Na Pinksteren werd de Kerk door vervolging verstrooid.

Jezus is als zwerver en vluchteling naast de vluchteling gaan staan. Hij kwam als het ware als vluchteling naar onze wereld. Hij deelde in de vloek die door onze schuld over de schepping was gekomen. In een oneerlijke procedure werd Hij afgewezen en gedood. Maar Hij kwam door de dood heen en nu nodigt Hij ons uit om bij Hem te komen met onze asielaanvraag. Hij heeft bij God Status gekregen voor ons. Eén asielzoeker die status krijgt voor velen! Gezinshereniging heet dat: wie bij Jezus komt, wordt een kind van God.

Opdracht

Er blijft nog één punt staan: Leviticus 19: 33 en 34: "En wanneer een vreemdeling bij u in uw land vertoeft, zult gij hem niet onderdrukken. Als een onder u geboren Israëliet zal u de vreemdeling gelden, die bij u vertoeft; u zult hem liefhebben als uzelf, want u bent vreemdeling geweest in het land Egypte: Ik ben de HERE, uw God." (NBG '51)

Wie bij Jezus asiel heeft verkregen, moet andere vreemdelingen hetzelfde gunnen. Niet alleen in geestelijke zin (het evangelie doorgeven), ook in maatschappelijk opzicht. Gun vluchtelingen die in ons land toegelaten worden een plaats in onze samenleving. Pas als aan die Bijbelse maatstaf is voldaan in ons land, kunnen we met recht trots zijn op Nederland.

Hier kunt u ingaan op negatieve gevoelens die er leven t.a.v. vluchtelingen:

Ik was een keer met mensen van een asielzoekerswerkgroep op een marktje in een dorp vlak bij een asielzoekerscentrum om te kijken of we daar iets voor de bewoners kunnen

doen. Op de vraag aan een voorbijganger, of er op die markt ook asielzoekers komen, kwam het antwoord: “nee, gelukkig niet.”

Met een stand van Gave raakte ik op een christelijke beurs in gesprek met een beursganger. Hij was van mening dat vluchtelingen niets in Nederland te zoeken hebben. Ze moesten maar terug naar hun eigen land. Maar los van enige politieke opvatting hierover: de vluchtelingen zijn hier en nu hebben wij de kans om hen met Gods bevrijdend Evangelie te bereiken, wat in hun land van herkomst vaak niet kan (moslimlanden). Of hij dat niet belangrijk vond? Zijn antwoord: “Open Doors doet heel goed werk; zij zullen hen het Evangelie wel in hun eigen land brengen.”

Maar God wijst ons in Leviticus 19 een andere weg! Als wij beseffen dat we zelf ook een asielstatus hebben bij God, gunnen wij het anderen ook.

Gun vluchtelingen ook een plek in de in de kerk van Jezus Christus. Onder de vluchtelingen zijn christenen, die snakken naar contact met broeders en zusters hier te lande. Onder de vluchtelingen zijn ook anderen, moslims met name, die onze tijd en aandacht waard zijn. Als wij ons eenzaam en verlaten voelen, stellen wij bezoek vanuit de gemeente erg op prijs. Voor asielzoekers geldt dat niet minder. Zij zijn vaak eenzaam en alleen in een vreemd land. Niemand ziet naar hem om. God vraagt ons om hen te zien als een volksgenoot. Als er een asielzoekerscentrum bij u in de buurt is, ga dan naar hen toe. De bewoners mogen door ons ervaren, dat er een God is die ook naar hen omziet en bij Wie zij thuis mogen komen.

Als een christen oprecht contact zoekt met een vluchteling, geeft God zijn zegen. Ik ben bijvoorbeeld al enkele keren gebeld door iemand die wekelijks op een asielzoekerscentrum komt, omdat iemand spontaan naar hem toekwam om een Bijbel te vragen. Ze kenden elkaar nog helemaal niet, maar de asielzoeker hunkerde ernaar om het Evangelie te leren kennen.

Een deelnemer van een andere asielzoekerswerkgroep verwoorde haar ervaringen een keer als volgt: Je snapt niet dat zoveel christenen zulk mooi werk aan zich voorbij laten gaan!

Collecte

Suggesties

- Zamel geld in voor een lokale, landelijke organisatie of bediening die zich inzet voor vluchtelingen. Als u geen organisatie kent kun u eventueel contact opnemen met de landelijke Evangelische Alliantie.
- Voor wereldwijde projecten kunt u overwegen om te geven aan de International Association For Refugees: <http://iafr.org/donate>

Ook kunt u de Vluchtelingen Task Force van de Wereld Evangelische Alliantie steunen: www.refugeehighway.net/donate.html

Meer wereldwijde projecten vindt u hier: www.refugeehighway.net/world-refugee-sunday.html

Gebed na de offerande

Genadige God,

We danken U nederig voor uw vele zegeningen elke dag. Wij bidden voor alle vluchtelingen over de hele wereld en degenen die hen trouw dienen. Wij bedanken U voor de gelegenheid om onze middelen te geven en daardoor deel te nemen aan de werkzaamheden van die mensen en organisaties die vluchtelingen lokaal en wereldwijd dienen. Als we iets teruggeven van datgene wat U ons gegeven heeft, vragen wij U om deze gaven te zegenen. Dat zij gebruikt moge worden voor de glorie en de uitbreiding van Uw Koninkrijk dat bestaat uit mannen en vrouwen en jongens en meisjes uit alle landen, volken en naties.

In de naam van Jezus bidden wij.
Amen.

Afsluiting

Liederen

Ter afsluiting kunnen de volgende liederen gezongen/getoond worden:

- ‘*We are only Human*’³ (Engels): www.youtube.com/watch?v=H_NHpa4wV0g
- ‘*The Franciscan Prayer*’⁴ (Engels): <https://vimeo.com/159779995>

Zegen

God van de vreemdeling, als we het kerkgebouw verlaten, zijn we een getuige voor de mensen in onze straten, aan onze deuren en voor allen over de hele wereld. Help ons om anderen te verwelkomen, op de wijze zoals U ons verwelkomt in uw aanwezigheid. Help ons om onze deuren en harten te openen en ga met ons mee. Geef ons kracht om diegene die we ontmoeten met uw liefde omarmen. Amen.

³ Met toestemming van Tom Read and Tearfund

⁴ Met toestemming van Home for Good.

Organisaties die bijdroegen aan de totstandkoming van dit pakket

